

รายงานผลการประเมินคุณภาพองค์การภายในคณะแพทยศาสตร์ ระดับภาควิชา ประจำปี 2565

ภาควิชาปรสิตวิทยา

รายนามผู้ตรวจประเมินฯ ทีม H

1. รศ.นพ.อดิศักดิ์	ต้นติวรวิทย์	หัวหน้าทีมผู้ตรวจประเมิน
2. ผศ.ดร.ศุภชัย	ยอดคีรี	ผู้ตรวจประเมิน
3. ผศ.นพ.ปริบูรณ์	เซนธนากิจ	ผู้ตรวจประเมิน
4. รศ.นพ.ดิเรก	ผาติกุลศิลา	ผู้ตรวจประเมิน
5. อ.ดร.ธนาภรณ์	วังศานุตระ	ผู้สังเกตการณ์
6. นางณภัทร	มณีวงศ์	เลขานุการ

ส่วนที่ 1: ข้อคิดเห็นต่อบริบทและสถานการณ์ของภาควิชา

จากบริบท สถานการณ์การแข่งขัน และความเปลี่ยนแปลงสำคัญที่ภาควิชาเผชิญ ทีมผู้ตรวจประเมิน มีความเห็นเพิ่มเติมในส่วนของโอกาสเชิงกลยุทธ์ด้านสำคัญ และความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญ ซึ่งประเด็นเหล่านี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของภาควิชาให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น

ลำดับที่	ประเด็น	ข้อคิดเห็น
โอกาสเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญของภาควิชา (เพิ่มเติม)		
1	เสริมกลยุทธ์ด้านงานกึ่งวิทยาการแพทย์ซึ่งเป็นจุดแข็งของภาควิชา	เสริมสร้างกลยุทธ์ด้านงานกึ่งวิทยาการแพทย์ซึ่งเป็นจุดแข็งของภาควิชา มีผลงานที่โดดเด่นเหนือกว่าคู่แข่ง ควรเสริมจุดแข็งนำไปสู่การพัฒนากลยุทธ์โดยเชื่อมโยงกับการรับฟังเสียงลูกค้าและสมรรถนะหลักของบุคลากรเพื่อนำไปสู่การเกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ เช่น หลักสูตร จนไปถึงการเกิดนวัตกรรมต่าง ๆ และส่งเสริมนวัตกรรมให้เป็นโอกาสเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญของภาควิชา
2	กลยุทธ์ด้านโรคทางปรสิตวิทยาใหม่ๆ ซึ่งมีเอกลักษณ์และเป็นโรคเฉพาะถิ่น	ในสถานการณ์ที่ความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญเพราะความชุกของโรคลดลง ภาควิชาน่าจะมีโอกาสเสริมจุดแข็งของภาควิชาด้านการวิจัยและนวัตกรรมใหม่ๆ ทางด้านปรสิตวิทยา จากโอกาสเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญของภาควิชาหลายๆ ด้าน เพื่อพัฒนาต่อยอดไปเป็นจุดแข็งทุก ๆ ด้าน ที่มีความจำเพาะและเป็นโอกาสที่สำคัญ
3	การพัฒนางานวิจัยร่วมกับภาควิชาทางคลินิก ปรีคลินิก คณะพื้นที่อื่น ๆ และต่างประเทศ	เพื่อเกิดความเชื่อมโยงระหว่างงานวิจัยพื้นฐานทาง basic science นำไปสู่การก่อให้เกิดประโยชน์ทางคลินิก ในโรคทางปรสิตวิทยาที่ยังเป็นปัญหาที่สำคัญ อาทิเช่น โรคพยาธิใบไม้ในตับ, โรค leishmaniasis, โรค <i>Pneumocystis Jirovecii</i> pneumonia (PCP), malaria หรือโรคอื่น ๆ
ความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญของภาควิชา (เพิ่มเติม)		
1	ด้านบุคลากร	การเตรียมพร้อมทั้งด้านอัตรากำลังในการทดแทนอัตราเกษียณของภาควิชาและในด้านขีดความสามารถเพื่อตอบสนองกลยุทธ์ของภาควิชาและคณะ ตาม strategic objective MED CMU และแผน 13 ของมหาวิทยาลัย

2	ด้านลูกค้าในอนาคต	การหาลูกค้าในอนาคตตามพันธกิจต่าง ๆ ของภาควิชาโดยเฉพาะ การเรียนการสอนระดับหลังปริญญา รวมถึงลูกค้าต่างประเทศ มหาวิทยาลัยที่มี MOU และการรับฟังเสียงลูกค้าทั้งในปัจจุบันและอนาคตเพื่อนำมาปรับปรุงผลิตภัณฑ์ของภาควิชาเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า
3	การจัดทำกลยุทธ์	ไม่แน่ใจในกระบวนการพัฒนาและกำหนดโอกาสเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญ จะสามารถเอาชนะการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของภาควิชา

ส่วนที่ 2: ผลการประเมินกระบวนการที่สำคัญของภาควิชา

หมวด 2: กลยุทธ์	
จุดเด่นหรือแนวปฏิบัติที่ดี (Strength)	โอกาสพัฒนาที่สำคัญ (OFI)
2.1 การจัดทำกลยุทธ์: กำหนดทิศทางและเป้าหมายการดำเนินงานของภาควิชา	
ภาควิชามีกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ที่เป็นระบบ ตัวอย่างเช่น การทำ SWOT analysis ซึ่งนำไปสู่การวางแผนกลยุทธ์ 2 ด้าน ได้แก่ 1. แผนกลยุทธ์เชิงรับ เพื่อตอบสนองต่อนโยบายและทิศทางของคณะด้าน MED CMU เช่น นวัตกรรม lifelong education 2. แผนกลยุทธ์เชิงรุก เพื่อตอบสนองต่อ strategic challenge ของภาควิชาการดำเนินการดังกล่าวช่วยให้ภาควิชาสามารถกำหนดแผนกลยุทธ์ที่ตอบสนองต่อคณะฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ไม่ชัดเจนถึงกระบวนการพัฒนาและกำหนดโอกาสเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญ ในการเอาชนะการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของภาควิชา จึงพิจารณาแผนกลยุทธ์ที่ครอบคลุมลูกค้าทุกกลุ่ม จะช่วยส่งเสริมความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์
2.2 การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ: การถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ของภาควิชาไปสู่การปฏิบัติทั่วทั้งองค์กร	
ภาควิชามีกระบวนการติดตามความสำเร็จของแผนกลยุทธ์ผ่านการสัมมนาภาควิชา และการถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ของภาควิชาไปสู่การปฏิบัติทั่วทั้งองค์กร ตัวอย่างเช่น การใช้ระบบ PMS และ OKRs	ไม่พบวิธีการที่เป็นระบบในการติดตามความสำเร็จของแผนกลยุทธ์ผ่านการสัมมนาภาควิชาประจำปี ซึ่งจัดปีละครั้ง ทำให้อาจจะไม่ทันต่อกาเปลี่ยนแปลง
2.3 แผนด้านบุคลากรที่สำคัญที่สนับสนุนแผนกลยุทธ์ของภาควิชา	
ภาควิชามีกระบวนการวางแผนด้านบุคลากรที่สำคัญที่สนับสนุนวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ ตัวอย่างเช่น การเพิ่มอาจารย์ที่เป็น MD ในภาควิชา	ไม่ชัดเจนว่ามีการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรต่อสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจจะเกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด รวมทั้งการเตรียมรองรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในอนาคต ตัวอย่างเช่น การหาอัตราค่าจ้างทดแทนตำแหน่งอาจารย์ที่เกษียณจำนวนมากในระยะเวลานั้น และอาจารย์ที่เป็น MD เพิ่มเติมกลยุทธ์ในการเพิ่มตำแหน่งอื่น ๆ เช่นนักวิจัย ผู้ช่วยวิจัย ตามกลไกของคณะฯ และมหาวิทยาลัย หรือแหล่งทุนภายนอกคณะฯ

หมวด 3: ลูกค้ำ	
จุดเด่นหรือแนวปฏิบัติที่ดี (Strength)	โอกาสพัฒนาที่สำคัญ (OFI)
3.1 การจำแนกลูกค้ำ	
ภาควิชามีวิธีการจำแนกกลุ่มลูกค้ำตามผลิตภัณฑ์ของภาควิชาได้อย่างชัดเจน การดำเนินการนี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่สนับสนุนให้องค์กรสามารถกำหนดแนวทางในการตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของลูกค้ำได้อย่างเหมาะสม	ไม่ชัดเจนว่ามีกระบวนการหาลูกค้ำในอนาคตเพื่อตอบสนองต่อผลิตภัณฑ์ด้านการเรียนการสอนใหม่ของภาควิชา เช่น หลักสูตร lifelong education และหลักสูตรนานาชาติ การมีแนวทางที่ชัดเจนและการทบทวนปรับปรุงกระบวนการดังกล่าว อาจเพิ่มโอกาสในการค้นพบกลุ่มลูกค้ำและตลาดใหม่
3.2 การรับฟังลูกค้ำ และการได้สารสนเทศจากลูกค้ำเพื่อให้ภาควิชานำไปใช้ได้	
ภาควิชามีวิธีการรับเสียงลูกค้ำให้ตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้ำ โดยพัฒนารูปแบบและเนื้อหาการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มีความทันสมัย ตรงต่อความต้องการและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนทุกระดับ	ไม่ชัดเจนในกระบวนการรับฟังเสียงลูกค้ำในอนาคตเพื่อนำมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ ซึ่งการมีแนวทางที่ชัดเจนและการทบทวนปรับปรุงกระบวนการดังกล่าว อาจเพิ่มโอกาสในการค้นพบกลุ่มลูกค้ำและตลาดใหม่
3.3 ความผูกพันของลูกค้ำ: ประสบการณ์ และการจัดการความสัมพันธ์	
	ไม่พบวิธีการที่เป็นระบบในการรับผิดชอบการจัดการความสัมพันธ์ของลูกค้ำผ่านช่องทาง VOC ของคณะฯ การดำเนินการดังกล่าวจะช่วยให้ภาควิชาได้รับทราบสารสนเทศจากเสียงลูกค้ำ เพื่อนำไปใช้ต่อและปรับปรุงบริการให้ดียิ่งขึ้น
3.4 การปฏิบัติที่เป็นธรรม – Fair Treatment	
3.5 การใช้ข้อมูลเสียงของลูกค้ำและตลาดของภาควิชา	
ภาควิชามีวิธีการในการเลือกและใช้ข้อมูลสารสนเทศจากเสียงของลูกค้ำและตลาดที่ได้รับผ่านช่องทางต่าง ๆ ของภาควิชา เพื่อนำไปปรับปรุงกระบวนการซึ่งเป็นพันธกิจหลักของภาควิชา	

หมวด 4: การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้	
จุดเด่นหรือแนวปฏิบัติที่ดี (Strength)	โอกาสพัฒนาที่สำคัญ (OFI)
4.1 การวัด วิเคราะห์ และทบทวนผลการดำเนินการของภาควิชา	
ภาควิชามีแนวทางในการเลือกตัววัดผลการดำเนินงานที่สำคัญ ที่สอดคล้องไปกับคณะฯ ตัวอย่างเช่น Objectives and Key Results (OKRs) และการใช้โดยอาศัยหลักการสำคัญของการประกันคุณภาพ คือ Plan-Do-Check-Act ควบคู่กัน	

4.2 การจัดการความรู้ของภาควิชา	
<p>ภาควิชามีแนวทางในการดำเนินการดำเนินงานวิจัยที่ชัดเจน ตัวอย่างเช่น การแบ่งกลุ่มงานวิจัยออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กลุ่มวิจัยสมุนไพรเพื่อการควบคุมปรสิตและพาหะนำโรคปรสิต 2. กลุ่มชีววิทยาของยุงและการดื้อและไวต่อสารเคมีฆ่าแมลง 3. กลุ่มชีววิทยาของแมลงวันทางการแพทย์และนิติวิทยาศาสตร์ 4. กลุ่มหนอนพยาธิฟิลาเรียและชีววิทยาของรึ้นดำ 	<p>ไม่ชัดเจนว่ามีการสร้างและจัดการความรู้ของภาควิชา ตลอดจนการแบ่งปันวิธีการปฏิบัติการที่ดีในภาควิชา ในสถานการณ์ที่มีบุคลากรกำลังจะเกษียณอายุราชการ</p>

หมวด 5: บุคลากร	
จุดเด่นหรือแนวปฏิบัติที่ดี (Strength)	โอกาสพัฒนาที่สำคัญ (OFI)
5.1 การประเมินความต้องการด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังบุคลากรของภาควิชา	
<p>ภาควิชามีกระบวนการในการประเมินอัตรากำลังบุคลากร (workforce capacity) ที่ชัดเจนด้วยสูตร Full time equivalent student Plus (FTES Plus) จากภาระงานสอน งานวิจัยและงานบริการวิชาการ</p>	<p>ไม่ชัดเจนในกระบวนการประเมินความต้องการ การด้านขีดความสามารถของบุคลากรที่ตอบสนองต่อกลยุทธ์ของภาควิชาและคณะฯ ตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ รวมถึงการเพิ่มตำแหน่งอื่น ๆ เช่น นักวิจัย ผู้ช่วยวิจัย ตามกลไกของคณะและมหาวิทยาลัย หรือแหล่งทุนภายนอกคณะฯ</p>
5.2 บุคลากรใหม่: แนวทางในการสรรหา ว่าจ้างและดูแลบุคลากรใหม่	
<p>ภาควิชามีแนวทางในการพัฒนาบุคลากรใหม่ ตัวอย่างเช่น ระบบพี่เลี้ยง โดยเฉพาะ mentor ด้านงานวิจัย เพื่อช่วยให้อาจารย์ใหม่มีทักษะการทำวิจัยที่ดี มีทัศนคติที่ดีและรักการทำวิจัย</p>	<p>ไม่ชัดเจนในกระบวนการในการการสรรหาบุคลากรใหม่ที่ตอบสนองต่อกลยุทธ์ของภาควิชาและคณะฯ ตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์</p>
5.3 วัฒนธรรมองค์กร	
<p>ภาควิชามีการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้มีลักษณะเปิดกว้างด้านการสื่อสาร ความสัมพันธ์ในภาควิชาและความสัมพันธ์กับศิษย์เก่าที่ดี การดำเนินการดังกล่าวจะส่งเสริมความพึงพอใจและความผูกพันของบุคลากร</p>	
5.4 การพัฒนาผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของภาควิชา	
	<p>ไม่พบวิธีการที่เป็นระบบในการส่งเสริม สนับสนุน การเรียนรู้และการพัฒนาตนเองของบุคลากรของภาควิชา ตัวอย่างเช่น ความรู้ในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา การดำเนินการดังกล่าว จะทำให้เกิดการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของภาควิชา และเป็นการ</p>

	ถ่ายทอดองค์ความรู้
--	--------------------

หมวด 6: การปฏิบัติการ	
จุดเด่นหรือแนวปฏิบัติที่ดี (Strength)	โอกาสพัฒนาที่สำคัญ (OFI)
6.1 กระบวนการทำงานที่สำคัญของภาควิชา	
ภาควิชามีกระบวนการทำงานที่สำคัญสอดคล้องกับพันธกิจหลักของคณะ อีกทั้งมีแนวคิดในการออกแบบ ข้อกำหนดตัววัดผลการดำเนินงานในทุกกระบวนการมีการใช้กระบวนการ PDCA	ไม่ชัดเจนในการใช้กระบวนการ PDCA และนำผล Feedback มาปรับปรุงกระบวนการทำงานให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ โดยเฉพาะ learning and integration โดยเชื่อมโยงกับการรับฟังเสียงลูกค้า ลูกค้าในอนาคตมาร่วมกับสมรรถนะหลักของภาควิชา การพัฒนาบุคลากรเพื่อนำไปปรับปรุงกระบวนการของภาควิชา
6.2 การจัดการโอกาสสร้างนวัตกรรม: แนวทางสร้างนวัตกรรม จากโอกาสเชิงกลยุทธ์ของภาควิชา	
ภาควิชาจัดการโอกาสในการสร้างนวัตกรรม จากโอกาสเชิงกลยุทธ์ ตัวอย่างเช่น การผลิต Rapid test ของ Infectious disease ในอนาคต และ BiDEx - A Bile Duct Cancer Analyzing Tool	
6.3 ความต่อเนื่องทางธุรกิจ และความสามารถในการฟื้นตัว	
ภาควิชามีแนวทางที่ชัดเจน ในการทำให้มั่นใจได้ว่า ภาควิชาสามารถคาดการณ์ล่วงหน้า เตรียมพร้อม และฟื้นฟูจากสถานการณ์โควิด-19	

หมวด 7: ผลลัพธ์ที่สำคัญของภาควิชา	
จุดเด่นหรือแนวปฏิบัติที่ดี (Strength)	โอกาสพัฒนาที่สำคัญ (OFI)
7.1 ผลลัพธ์การดำเนินการตามแผนกลยุทธ์สำคัญของภาควิชา	
ผลลัพธ์การดำเนินงานของภาควิชาอยู่ในระดับที่ดี และสอดคล้องไปในกับพันธกิจของภาควิชาและวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ของคณะ MED CMU โดยเฉพาะด้านการวิจัย อาทิเช่น จำนวนงานวิจัย impact factor ของงานวิจัย ผลงานวิจัยในฐาน Q1 ทุนวิจัยภายนอกคณะ การได้รับรางวัลจาก AI (BiDEx - A Bile Duct Cancer Analyzing Tool)	ผลลัพธ์การดำเนินงานของภาควิชาขาดการเปรียบเทียบกับคู่แข่ง (มีเพียงผลลัพธ์ด้านงานวิจัย ที่มีคู่แข่ง) และไม่ได้แสดงแนวโน้ม ซึ่งผลลัพธ์ดังกล่าวจะนำไปสู่โอกาสในการพัฒนาของภาควิชา และขาดผลลัพธ์ที่สำคัญตามพันธกิจหลักของภาควิชาและตามกลยุทธ์ของคณะ อาทิเช่น การสำเร็จการศึกษาตามแผนของนักศึกษาบัณฑิตศึกษา อัตราการมีงานทำและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

ส่วนที่ 3: แนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศของภาควิชา (Best Practice)

ภาควิชามีแนวทางการดำเนินงานที่โดดเด่น ส่งผลดีต่อภาควิชา และสามารถนำไปแลกเปลี่ยน แบ่งปันในระดับคณะ เพื่อส่งผลให้ภาควิชา และหน่วยงานอื่นเรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนางานต่อไป

แนวทางการดำเนินงานในด้าน (เกณฑ์ TQA หมวด 6)
ภาควิชามีกระบวนการทำงานที่สำคัญสอดคล้องกับพันธกิจหลักของคณะและในทุกกระบวนการของภาควิชา
ชื่อกระบวนการ Best Practice
PDCA for Excellent work process
แนวทางการดำเนินงานโดยสรุป
ภาควิชามีกระบวนการทำงานที่สำคัญสอดคล้องกับพันธกิจหลักของคณะ อีกทั้งมีแนวคิดในการออกแบบข้อกำหนด ตัววัดผลการดำเนินงานในทุกกระบวนการของภาควิชา อาทิเช่น ด้านการศึกษา ด้านการวิจัย ด้านการบริการ ด้านการเงิน ด้านสังคม รวมถึงเสริมสร้างการเกิดนวัตกรรมในอนาคต และแนวทางทำให้มั่นใจได้ว่าภาควิชาสามารถคาดการณ์ล่วงหน้าเตรียมพร้อม และฟื้นฟูจากสถานการณ์โควิด
ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เพื่อการพัฒนาต่อยอด
นำการใช้กระบวนการ PDCA และนำผล Feedback มาปรับปรุงกระบวนการทำงานให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญโดยเชื่อมโยง (integration) กับการรับฟังเสียงลูกค้า ลูกค้าในอนาคตและสมรรถนะหลักของภาควิชา

ส่วนที่ 4: ปัญหา อุปสรรคสำคัญของภาควิชา และความต้องการในการรับการสนับสนุนจากคณะ

ประเด็นที่	รายละเอียด
ปัญหาและอุปสรรคในระดับคณะ เช่น การบริหารงาน โครงสร้างการบริหารงาน	
1.	ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์ในการรับอาจารย์ใหม่ของมหาวิทยาลัย เช่น วุฒิ การศึกษา ไม่สอดคล้องกับความต้องการรับอาจารย์ใหม่ของภาควิชา
ปัญหาและอุปสรรคในระดับภาควิชา เช่น การบริหารงาน โครงสร้างการบริหารงาน	
1.	จำนวนอาจารย์ นักวิจัย ผู้ช่วยวิจัย ไม่เพียงพอ
ความต้องการการสนับสนุนจากคณะ	
1.	การหาอัตรากำลังทดแทนในการทดแทนอัตราเกษียณของภาควิชาเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่สำคัญของภาควิชา
2.	สนับสนุนอัตรากำลังบุคลากรตำแหน่งอื่น ๆ เช่น นักวิจัย ผู้ช่วยวิจัย ตามกลไกของคณะ เช่น การตั้ง cluster วิจัยด้านกีฏวิทยา
ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ไปยังทีมบริหารคณะ	
1.	การส่งเสริมด้านนวัตกรรมซึ่งเป็นโอกาสเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญของภาควิชา
2.	การปรับปรุงทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมของภาควิชา